

Diarienummer:
IMY-2025-4680

Ert diarienummer:
Ju2025/00400

Datum:
2025-05-02

Yttrande över Ett nytt regelverk för uppsikt och förvar (SOU 2025:16)

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har granskat förslaget huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

IMY lämnar följande synpunkter.

Polismyndigheten ska ha en skyldighet att underrätta Migrationsverket och Säkerhetspolisen i vissa fall (avsnitt 6.5.9)

Enligt utredningens förslag åläggs Polismyndigheten en skyldighet att underrätta Migrationsverket och Säkerhetspolisen när myndigheten upptäcker personer som vistas utanför ett angivet område, dvs personer som ålagts en vistelseskyldighet. En förutsättning för att Polismyndigheten ska kunna upptäcka detta är att myndigheten har kännedom om vistelseskyldigheten även när andra myndigheter meddelat ett sådant. I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör informationsflödet förtydligas och analyseras så att det säkerställs att behandlingen är proportionerlig. Analysen bör inkludera vilka personuppgifter, särskilt känsliga, som kan komma att bli föremål för behandling för detta syfte.

Mot bakgrund av att det föreslås en särskild reglering i form av 20 a § utlänningsdatalagen (2016:27) vill IMY lyfta frågan ifall det finns skäl att göra en motsvarande reglering för informationsutbytet i övrigt, eller om det kan anses omfattas av befintlig lagstiftning gällande Polismyndighetens uppgiftsskyldighet.

Förutsättningarna för att besluta om förstärkt uppsikt (avsnitt 6.6.4)

IMY delar utredningens bedömning att förstärkt uppsikt innebär ett betydande ingrepp i den personliga integriteten. En sådan åtgärd kräver starka skäl för att den ska vara proportionerlig. I bedömningen bör det, såsom utredningen framfört, även vägas in att en förstärkt uppsikt är en mindre ingripande åtgärd än ett förvar.

IMY noterar att utredningens förslag om förstärkt uppsikt även kommer kunna omfatta barn utan någon åldersbegränsning. IMY ifrågasätter utredningen slutsats att det inte behövs något nedre åldersgräns för åtgärden. Som utredningen själv lyfter fram så borde det i de allra flesta fall vara tillräckligt att använda vanlig uppsikt för yngre barn. De argument som utredningen lyfter fram mot att inte införa en nedre åldersgräns är enligt IMY inte tillräckligt starka vad gäller barn under 15 år.

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

IMY delar utredningens bedömning att det inte är lämpligt att övervaka boendeskyldigheten elektroniskt oavsett om personen bor på ett asylboende som drivs av Migrationsverket eller i eget boende.¹ Så som IMY uppfattar förslaget är tanken att det även ska göras kontroller på annat sätt gällande boende och vistelse som inte är förknippat med elektronisk fotboja.² Det framgår emellertid inte av betänkandet på vilket sätt kontrollerna är tänkta att utföras och om de kommer innebära någon ytterligare personuppgiftsbehandling.

När uppgifter om utlänningens position får tas fram (avsnitt 6.6.10)

Utredningen för fram att det inte kan komma i fråga att utforma övervakningen på ett sådant sätt att det är möjligt att kontinuerligt registrera var utlänningen befinner sig, vilket IMY ser positivt på. IMY kan dock konstatera att Polismyndigheten uppgett att det kan förekomma flera hundra larm per månad per individ på grund av tekniska fel.³ Enligt IMY kan detta medföra att bevakningen av den enskildes positionering blir betydligt mer ingripande än vad som är avsett och att förslaget därför blir mer ingripande än tänkt.

Polismyndigheten ska vara verkställande myndighet (avsnitt 6.6.7)

IMY har nyligen ifrågasatt att Polismyndigheten ska utföra arbetsuppgifter utanför myndighetens brottsbekämpande uppdrag kopplat till elektronisk övervakning.⁴ På motsvarande sätt ser IMY risker med utredningens förslag att Polismyndigheten ska vara verkställande myndighet vid beslut om förstärkt uppsikt. Ett exempel på en integritetsrisk som bör utredas vidare är behovet av begränsningar för Polismyndigheten att vidarebehandla uppgifter om enskildas positionering i den brottsbekämpande verksamheten.

Polismyndigheten ska underrätta Migrationsverket och Säkerhetspolisen i vissa fall (avsnitt 6.6.9)

Utredningen föreslår att Polismyndigheten ska underrätta Migrationsverket och Säkerhetspolisen om den elektroniska övervakningen visar att utlänningen bryter mot vistelseskyldigheten. Det saknas dock en redogörelse för vilka personuppgifter från den elektroniska övervakningen som ska överföras till de andra myndigheterna. Det är viktigt att det säkerställs att de uppgifter som överförs inte är alltför omfattande och motsvarar de behov som myndigheterna har.

Personuppgiftsbehandlingen är förenlig med EU-rätten och nationell rätt (avsnitt 6.6.11)

IMY anser att det är av stor vikt att ytterligare analyser görs gällande vilken dataskyddslagstiftning som blir tillämplig på förfarandet. För det fall det fortsatta lagstiftningsarbetet resulterar i slutsatsen att brottsdatadirektivet är tillämpligt på förfarandet vill IMY framhålla följande. IMY har tidigare fört fram att lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalogens område inte omfattar verkställighet av straffrättsliga påföljder och att det därför behövdes ett tillägg

¹ Se s. 311-312

² Se s. 663-664

³ Se s. 312

⁴ Se IMY:s remissvar avseende Ds 2024:30, IMY-2024-15805

i registerlagen för att möjliggöra för Polismyndigheten att behandla personuppgifter inom brottsdatadirektivets område för ändamålet verkställighet.⁵

Polismyndighetens informationsutbyte med Migrationsverket och Säkerhetspolisen (avsnitt 6.6.12)

Utredningen föreslår att Polismyndigheten ska lämna ut personuppgifter som myndigheten behandlar i samband med verkställigheten av beslut om förstärkt uppsikt. IMY kan konstatera att den föreslagna bestämmelsen är brett skriven på så vis att Polismyndigheten får lämna ut personuppgifter som behandlas i samband med verkställigheten. IMY anser att det finns skäl att ytterligare förtydliga om det enbart gäller uppgifter om positionering som får tas fram, eller om det även rör sig om andra personuppgifter.

Bevarande av uppgifter om utlänningens position (avsnitt 6.6.13)

IMY anser att det finns skäl att överväga en kortare tidsgräns, exempelvis en månad, där noteringar om överträdelser får sparas. Bestämmelser om en längsta tid för lagring kan fungera som en skyddsåtgärd för att uppgifter inte ska sparas längre än nödvändigt. I bedömningen har IMY lagt stor vikt vid att det är fråga om positioneringsuppgifter, vilka kan användas för att kartlägga en persons rörelser.

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Jonas Agnvall efter föredragning av juristen Cecilia Svensson.

Jonas Agnvall

⁵ Se IMY:s remissvar avseende Ds 2024:30, IMY-2024-15805